

rikai gyárak üzlete nagy versenyt okoz Európában, maga a tölgy cserkéreg azonban úgy, mint eddig, a jövő évben is számíthat keresletre s a folytonos katonai szerelvények jó hatással lévén a bőr-fogyasztásra a timárok és cserzőgyárak is utalva vannak a kéregvásárlásra. A fenyő és tölgy szőlő-karó szintén élénk kereslet tárgya a homokterületeken telepítendő új szőlőknél. A fenyőpapírfára ára emelkedőnek nem mondható, azonban a fenyő-papíryanag piaci helyzete figyelembe vehető áremelkedéssel javult s így remélhető, hogy még újabb gyárak keletkezhetnek, valamint hogy a most fennállóak is üzleteiket kibővítvén az árak javulása a papírfára is kiterjed.

Egyes piacokról ártételeket nem közlünk, hanem utalunk megelőző tudósításainkra.

Hivatalos közlemények.

Az erdősítési jutalmak odaitélése.

54904/92. I. 4 földm. min. Az 1887. évben közgazdasági érdekből teljesített erdősítések jutalmazására vonatkozó pályázat határideje lejárván, az idén 42641. szám alatt kelt rendelettemmel intézkedtem az iránt, hogy az 1887. évi 13.913. számú pályázati hirdetmény alapján pályázat alá bocsátott erdősítések a helyszínén megvizsgáltassanak, s a vizsgálatok megejtésénél az erdősítésre vonatkozó összes körülmények figyelembe vétessenek.

A helyszíni vizsgálatok eredményéről szóló jelentést, az erdősítésre vonatkozó összes ügyiratokkal, s nevezetesen a helyszínén az illető erdőbirtokosok jelenlétében felvett jegyzőkönyvekkel együtt, az említett pályázati hirdetmény értelmében alakított bíráló bizottságnak kiadtam a végett,

hogy ez az országos főerdőmester ur elnöklete alatt tartandó ülésen, a jutalmak odaitélésére vonatkozó határozatát hozza meg, s azt jóváhagyásom elé terjeszse.

A bíráló bizottság az összes tényezőknél, s nevezetesen az 1887. évi erdősitések közérdekű becsének és értékének kellő megállapítása után, az 1-ső nagy jutalmak, azaz 1000 (egyezer) frankot aranyban Bur-Szent-Milós, Pozsony vármegyei község volt urbéreseinek a község határában a 2508. és 2510. helyrajzi számok alatt fekvő 25 kat: holdnyi futóhomok területnek erdei fenyő csemetékkel való beerdősítéséért;

a 2-ik nagy jutalmat, azaz 800 (nyolczszáz) frankot aranyban a gróf Pejacsevich Artur Nógrád vármegyei Karancseszki uradalmának, a Karancseszki község határában a Marakodó pusztán fekvő s 506—512., 540—546. helyrajzi számokkal jelölt 60 kat holdnyi vizmosások által megszaggatott homokos agyagtalaj területnek ákác és tölgy csemetékkel való beerdősítéséért;

a 3-ik nagy jutalmat, azaz 500 (ötszáz) frankot aranyban Uj-Radna, Besztercze-Naszód vármegyei községnek, a község határához tartozó s 530 helyrajzi szám alatt fekvő «Fatia-Inentinlaj» nevű 53 kat. holdnyi kopár, sziklás, meredek, sekély talaj mélységű területnek részben lúcz fenyő maggal való vetés, s részben ugyanezen fanemű csemetékkel való ültetés útján teljesített beerdősítéséért;

az 1-ső elismerő jutalmat azaz 400 (négy száz) frankot aranyban Székelyfalu, Pozsony vármegyei község volt urbéreseinek a község határában a 6316. helyrajzi szám alatt fekvő 25 kat. holdnyi durvább szemeséjű futó homok területnek erdei fenyő csemetékkel való beerdősítéséért;

a 2-ik elismerő jutalmat, azaz 200 (kettőszáz) frankot aranyban Vizslás, Nógrád vármegyei község volt úrbéréseinek, a község határában az 1446. 1447. és 1448. helyrajzi számok alatt fekvő 14 kat. holdnyi vizmosásos fehér agyagos talaj területnek ákác csemetékkel való beerdősítéséért; és

a 3-ik elismerő jutalmat, azaz 100 (egyszáz) frankot aranyban Manekutza János Fogaras vármegyei almásmezői földművelőnek a község határában tulajdonát képező s a 106—108., 110., 2648—2652. helyrajzi számok alatt fekvő 11 kat. holdnyi vizmosások által megszaggatott homokos agyagtalaj területnek lúcz, erdei és fekete fenyőmagnak vetése s részben tölgy-, kőris- és másnemű facsemeték ültetése által való erdősítéséért — ítélte oda, s egyidejűleg azon javaslatának adott kifejezést, hogy miután a Pálffy József gróf erdőházi uradalmának a Jókeő és Hradistye, Nyitra vármegyei, valamint Dejthe, Pozsony vármegyei községek határában 179·5 kat. holdnyi kavicsos mészkőtalaj területen sikerrel teljesített erdősítésekért, — a jutalmok korlátolt számánál fogva — pénzbeli jutalom nem adható, ezen uradalomnak az erdősítés terén kifejtett ezen buzgóságáért, — írásbeli elismerés nyilváníttassék.

A bíráló bizottság ezen határozatát ezennel jóváhagyván, értesitem a közigazgatási bizottságot, (kir. erdőfelügyelőséget,) miszerint egyidejűleg intézkedtem az iránt, hogy a megítélt jutalomdíjak és az erdőházi uradalomnak kiállított elismerő okmány az illető vármegyék főispánjainak megküldessenek, s hogy az illetékes főispán urakat megbiztam azzal, hogy az utalványozott jutalomdíjakat a közhírré tett pályázati hirdetmény értelmében fizessék ki.

Budapesten, 1892. december hó 11-én.

Bethlen.

Körrendelet.

(Valamennyi közigazgatási bizottságnak, — az 1893. évben méhesek felállítására engedélyezendő állami kamat nélküli kölcsönök felhasználása tárgyában.)

70643. szám./1892. I./4. A méhészet ügyét kamat nélküli állami kölcsönök segítségével felállítandó méhesek útján előmozdítani óhajtván, elhatároztam, hogy a jövő 1893. évben is hatezer (6000) forintot fogok engedélyezni oly célból, hogy ezen összegből méhesek felállítására kamat nélküli állami kölcsönök adassanak szegényebb sorsu lelkészek, néptanítók, gát- és erdőőrök részére.

Az ezen állami segílyt s illetve kölcsönt igénybe venni kívánók s ez iránti folyamodványukat jövő évi január hó 15-éig Grand Miklós országos méhészeti felügyelőhöz (lakik: Buziáson, Temes vármegyében) tartoznak benyújtani, megjegyezvén, hogy az erdőőrök kérvényét az illető erdőgondnokságok lesznek hivatva a méhészeti felügyelőnek a kitűzött határidőig beküldeni.

Felhivom ennélfogva a közigazgatási bizottságot miszerint megfelelően intézkedjék az iránt, hogy ezen elhatározásomról s az ide mellékelt pályázati közleményben foglaltakról a felügyelete alatt álló erdőknél alkalmazott erdőőrök, az ügy sürgősségére való tekintettel azonnal értesitessenek.

Végül megjegyzem, hogy a lelkészek-, néptanítók és gátőröknek az illetékes hatóságok útján való értesítése iránt külön intézkedtem.

Budapesten, 1892. december hó 15-én.

A minister megbizásából:

Bedő.

(Melléklet az előbbi körrendelethez.)

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. minister ur, hazánk szépen fejlődő. méhészeti ügyét előmozdítandó a jövő évben is alkalmat kíván nyújtani a méhészet gyakorlására azoknak, a kik különben arra a szükséges beruházásokat alig, vagy épen nem tudnák megtenni.

E végből Ő Nagyméltósága elhatározta, hogy a jövő évben ismét 57 méhes berendezésére 6000 forintot tesz folyóvá.

Ezen méhesekért kizárólag szegényebb sorsu lelkészek, tanítók, erdő- és gátörök folyamodhatnak. A folyamodványok a nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. ministeriumhoz intézendők, megjegyzevén, hogy a lelkészek közvetlenül hozzám, a tanítók tanfelügyelőik, az erdő-örök erdőgondnokságaik, a gátörök pedig szakaszmérnökségeik útján és ajánlásával küldjék hozzám folyamodványaikat.

A folyamodványok beküldésének határidejéül 1893. évi január hó 15. napja tüzetvén ki, ezen határidőn túl beérkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

A 6000 frt alapból egy-egy méhesre 102 frt 05 kr. esik. Ezen összegnek csak egyik része lesz készpénzben kiszolgáltatva, de oly kötelezettséggel, hogy abból ki-ki a méhes-házat felépíteni és ha méhcsaládjai nem volnának méhcsaládokat is beszerezni tartozik.

Az összegből általam beszereztetni és kinek-kinek megküldetni fog:

1. tiz drb olesó kaptár, à 2 forint,	
együtt	20 frt
2. egy drb mézpergető	13 «
3. a szükséges méhészeti eszközök, melyeknek beszerzési ára körülbelül . . .	9 frt.

Ezen összegekhez hozzáadatok még a szállítási költségek, a melyeknek leszámítása után fogja ki-ki a készpénzt a fentemlitett célra kézhez venni.

Azoknak folyamodványai, kik nem a méhest és felsze-relvényeit kérik, hanem a készpénzt, nem fognak figyelembe vétetni. Az államkölsön-segélyről azok, a kiknek részére azt a nagyméltóságú földmivelésügyi ministerium engedélyezni fogja, kötelező nyilatkozatot állítanak ki, mely kötelező nyilatkozat megfelelő fokozati bélyeggel is ellátandó lesz.

A visszafizetés 1896. év október 31-től kezdve 8 év alatt, vagyis 1896., 1897., 1898., 1899., 1900., 1901., 1902. és 1903. években, mindenkor október 31-én esedékessé váló 12 frt 76 krt tevő egyenlő részletekben történik, minden kamat nélkül, pontosan és a részletfizetési kedvezmény különbeni elvesztésének terhe mellett. A kölcsönvisszafizetés módozata tekintetében egyébiránt a kölcsönben részesültek külön utasítást veendnek.

A kötelező nyilatkozatot aláírja a kölcsönben részesült, és ha van — a neje is; szükséges továbbá, hogy a kötelező nyilatkozatot a községi előljáráóság két tagja is (jegyző, bíró) mint tanu aláírja és azt a község pecsétjével is megerősítse. A méhtenyésztésben való nem tökéletes jártasság ne szolgáljon akadályul a folyamodásnál, mert intézkedve van, hogy a kerületi méhészeti vándortanító a kölcsönben részesülteket a méhészet elméleti és gyakorlati ismereteibe bevezesse. — Régtől fogva hangoztatom már azt, hogy a méhtenyésztés üzése a tanítónak második kenyere. Szép és méltó foglalkozás az, mely őt hivatásában nem gátolja s a mellett, hogy nemesen foglalkoztatja, nem megvetendő jövedelmet is nyújt neki.

Ama számos példa után, melyet e tekintetben az élet lépten-nyomon elénk tár, fölöslegesnek tartom hazánk ügybuzgó tanítói karát lelkesíteni és biztatni a méhészet üzésére. Használják fel az alkalmat, lendítsenek a maguk ügyén, mert a közmondás szerint »Segíts magadon, az Isten is megsegít.«

Buziás (Temesvármegye), 1892. november.

Grand Miklós

s. k. méhészt-felügy.

A másolat hiteleül:

Meszes

s. h. igazgató.

K ü l ö n f é l é k .

(F. Z.) **Babonás népszokások Zólyomvármegyében.** A folyó év nyarán Dobókirály község környékén érdekes népszokással ismerkedtem meg. Régi babona szerint, különösen rossz gyümölestermő évek után a gyümölcs- és tölgyfákba golyóval belelőnek, hogy a fát jobb gyümölcs, illetve makk termésre ingereljék. Egy másik, káros szokás divik Szikla tájékán, hol a falu fiatalabb nemzedéke szép nyári estéken, a falutól alig pár száz lépésre fekvő jegenye fenyő fiatalosba szokott egymásnak találkat adni. Távozásuk előtt a szeretkező párok — talán az együtt töltött idő emlékére — két szomszédos fiatal jegenyefácskát egymáshoz hajlitanak s a két fácskának csucshajtását egymással szorosán összekötik. Ha a bog utóbb szét oldódik is, a csucshajtások igen ritkán maradnak meg épségben. A zólyomlipcsei erdőgondnoksághoz tartozó «Dubrava» nevű erdőrészben láttam két, 35—40 éves jegenye fenyőt. Körülbelül embermagas